

Vuoroelämää

– ratkaisuja vuoroasumisen haasteisiin

SAVONIA-ammattikorkeakoulu

Kulttuuriala

Palvelumuotoilu

Muotoilun koulutusohjelma

Juha Lehtinen

Vuoroelämää

– ratkaisuja vuoroasumisen haasteisiin

Syksy 2021

OHJAAJA Ilkka Kettunen

Vuoroelämää

Tiivistelmä

Opinnäytetyössä etsitään ratkaisuja vuoroelämän haasteisiin. Suunnittelun pohjalla on opinnäytetyön tekijän omat kokemukset, vertaisryhmän elämän aidot tilanteet ja tarpeet sekä aiheesta tehdyt tutkimukset ja julkaisut. Opinnäytetyössä keskitytään vuoroasumiseen sen varsinaisessa merkityksessä, jossa lapsi asuu eron jälkeen vuorotellen (useimmiten vuoroviikoin) molempien vanhempien luona.

Vuoroviikkoelämää elävät lapset ja heidän tavaransa matkustavat jatkuvasti kahden kodin välillä. Aihetta on tutkittu jonkin verran, mutta markkinoilla ei ole tuotteita tai ratkaisuja, jotka olisi kehitetty esim. vuoroasumisen tavarahuoltoon tai eroperheen yhteydenpitoon ja arjen organisointiin.

Opinnäytetyön lopputuloksena on konsepti: joukko ratkaisuja vuoroasumisen haasteisiin.

Life in Rotation

Abstract

This thesis seeks solutions for shared residence families' challenges. The basis of the design are the author's own experiences, the real-life situations and needs of a peer group and research and publications on the subject. The thesis focuses on shared residence families' life where children divide their time and physical presence equally (usually every other week) between both of their parents' households.

With a weekly rotation, children and their belongings constantly travel between two homes. There has been some research on the subject, but there are no products or solutions on the market that have been developed, for example, for the maintenance of belongings, for communication in a divorced family or for organizing the everyday life.

The result of the thesis is a concept: a set of solutions for shared residence families' challenges.

SAVONIA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Culture and Arts

Service Design

Degree programme in design

Author: Juha Lehtinen

Life in Rotation - Solutions for Shared Residence Families' Challenges

Autumn 2021

Supervisor: Ilkka Kettunen

Sisällysluettelo

Tiivistelmä.....	2
Abstract.....	3
Sisällysluettelo.....	4
Johdanto.....	5
Konsepti.....	6
Tietoperusta.....	7
Benchmarking.....	12
Muotoilumenetelmät.....	13
Ratkaisut.....	24
Matkakaappi ja kotipesä	25
Digitaaliset ratkaisut	31
Muistitaulu	35
Lopuksi.....	37
Lähdeluettelo.....	38

Vuoroelämää

Johdanto

Opinnäytetyössäni hahmottelen ratkaisuja vuoroelämän haasteisiin. Suunnitteluni pohjalla on oman ja lähipiirin elämän aidot tilanteet ja tarpeet sekä aiheesta tehdyt tutkimukset ja julkaisut.

Käytän opinnäytetyössäni eri muotoilun menetelmiä ja työni liikkuu useilla eri muotoilun osa-alueilla, siinä on selkeitä palvelumuotoilullisia osia kuten myös tuotemuotoilua, graafista suunnittelua, käyttöliittymäsuunnittelua sekä konseptimuotoilua.

Keskityn vuoroasumiseen sen varsinaisessa merkityksessä, jossa lapsi asuu eron jälkeen

vuorotellen (useimmiten vuoroviikoin) molempien vanhempien luona.

Vuoroviikkoelämän sujuvuuteen vaikuttavat monet tekijät kuten vanhempien kommunikaatio ja arjen aikataulutus, mutta tavarahuollon sujuvuus on merkittävässä roolissa.

Vuoroviikkoelämää elävät lapset ja heidän tavaransa matkustavat jatkuvasti kahden kodin välillä. Aihetta on tutkittu jonkin verran, mutta markkinoilla ei ole tuotteita tai ratkaisuja, jotka olisi kehitetty esim. vuoroasumisen tavarahuoltoon tai eroperheiden yhteydenpitoon ja elämän organisointiin.

Konsepti

Opinnäytetyön lopputuloksena on konsepti, joukko ratkaisuja vuoroasumisen haasteisiin.

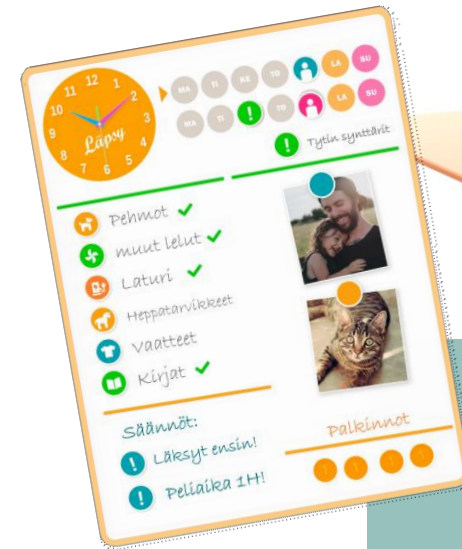
Haasteet

Haasteet, joihin luon ratkaisuja:

- tunteet: ikävän tunne, kodittomuuden tunne
- Kahden kodin yhteiset säännöt
- Tavarahuolto
- Tiedonkulku

Ratkaisut

- Kalusteratkaisut
- Laukut/reput
- Applikaatio / muistitaulu

Tietoperusta

Tietoperusta / kirjallisuuskatsaus

Vuoroasumiseen liittyvä tutkimus keskittyy lähinnä lapsen asumisen eri toteutustapojen vertailuun, lapsen hyvinvointiin eri asumistilanteissa ja perhepoliittisten tukien jakamiseen vanhempien välillä. Alan tutkimus käsittelee jossain määrin vuoroasumisen käytäntöjä ja käytännön haasteita, mutta ei suoraan tuota ratkaisuja ko. haasteisiin.

Esimerkiksi Kelan koordinoima *Lasten vuoroasuminen ja sosiaaliturva* -tutkimus tarkastelee vuoroasumista etuus- ja palvelujärjestelmän kannalta. Kyseinen tutkimushanke tuottaa tutkittua tietoa eroperheiden vuoroasumisjärjestelyiden yleisyydestä ja muodoista. Vaikka tutkimus ei pureudukaan vuoroasumisen käytännön tason haasteisiin, antaa se tärkeää taustatietoa liittyen esim. eroperheiden asumisjärjestelyihin.

Anu Hukan Pro gradu tutkielmassa *Kahden kodin lapset - vanhempien kokemuksia vuoroviikkoasumisen eduista ja haasteista* haastateltujen vanhempien mukaan onnistuneen vuoroasumisen tärkeimpänä tekijänä pidetään yleisesti vanhempien välistä kommunikaatiota ja haasteena nostetaan toistuvasti esiin tavarahuolto.

Tanja Pulliainen on vuonna 2017 valmistuneessa sosiaalityön pro gradu tutkielmassaan **Vuoroasuminen : vanhempien ajatuksia vuoroasumisen valinnasta ja sen sujumisesta** tarkastellut vanhempien kokemuksia vuoroasumisesta.

Kolme tärkeintä esille nousutta vuoroasumisen onnistumiseen vaikuttavaa seikkaa olivat *kotien läheisyys, vanhempien keskinäiset välit ja jatkuvan muuttamisen raskaus ja muuttovälin pituus*. Yhtenä ongelmana Pulliaisen tutkielmassa vanhemmat toivat esille tiedonkulun: *”Tiedonkulku vaikutti liittyvän myös vanhempien keskinäisiin väleihin ja silloin, kun yhteydenpito sujui hyvin, myös tieto kulki vaivattomammin. Toisaalta huono tiedonkulku saattoi olla juuri se seikka, mikä aiheutti riitoja vanhempien välille. Tiedon välittäminen saattoi pahimmillaan olla myös jonkinlainen vallankäytön väline ja tietoa jätettiin tarkoituksella välittämättä.”*

Suvi Pirskasen ja Jenni Telkän opinnäytetyössä **Varhaiskasvatuksen työntekijöiden kokemuksia lasten vuoroasumisesta** todetaan, että vanhemmilta vuoroasuminen vaatii toimivaa vuorovaikutusta ja joustavuutta. Parhaimmillaan vuoroasuminen on sitä, että vanhemmat tekevät yhteistyötä lasta koskevissa asioissa ja lapsi kokee, että hänellä on turvallinen koti kummankin vanhemman luona. Lasten sopeutuminen vuoroasumiseen on hyvin yksilöllistä.

Haasteina Pirskanen ja Telkkä nostavat esiin jatkuvan tavaroiden pakkaamisen ja sopeutumisen kahden kodin erilaisiin sääntöihin. Heidän mukaansa helpotusta tuo, jos kodit sijaitsevat lähekkäin. Lapsella pitää olla kummankin vanhempien luona tunne, että hän on kotona. Käytännössä kotiutumista helpottaa se, että lapsella on kummassakin kodissa jonkinlainen oma tila ja omat tavarat. (Mäkijärvi 2014, 74.)

Vuoroasumisen negatiivisina puolina mainitaan usein arkielämän haasteet, joita voi syntyä, kun lapsella on kaksi kotia. Jatkuvan kodin vaihdon on arveltu aiheuttavan lapselle stressiä. On myös pohdittu käytännön asioita siinä tilanteessa, että vanhemmat asuvat kaukana toisistaan. Kuinka silloin esimerkiksi käy lasten ystävyysuhteiden. (Pruuki & Sinkkonen 2017, 106.). Pruukin ja Sinkkosen teoksessa Jari Sinkkonen kritisoi tutkimuksia, joissa puolletaan vuoroasumisen vaikutuksia lapseen.

Tutkimukset kylläkin tuntuvat puoltavan vuoroasumisen vaikutuksia. Petri Kolmonen Lasten oikeudet Ry:stä kirjoittaa:

”Totuus on, että vuoroasumista on tutkittu suhteellisen paljon kansainvälisesti ja tästä todisteena ovat mm. Linda Nielsenin 60 vuoroasumistutkimuksen meta-analyysi tai vaikkapa Malin Bergströmin tutkimukset, joissa hän on käyttänyt aineistona jopa kokonaista ikäluokkaa, 170.000 lasta.

Tutkimukset ovat lähes yksimielisiä siitä, että tasapuolinen asuminen molempien vanhempien luona lisää lapsen hyvinvointia sekä vähentää psykosomaattisia ongelmia.

Kriitikot ovat väittäneet, että vuoroasuminen ei soveltuisi tapauksiin, jossa vanhemmat ovat riitaisia tai lapset alle kolmivuotiaita, mutta myös tämän ovat tutkimukset kumonneet.”

Opinnäytetyöni ei ota kantaa vuoroasumisen mielekkyyteen, onko se oikein vai väärin, vaan pyrkii etsimään ratkaisuja sen aiheuttamiin haasteisiin.

Käsitteet

Vuoroasuminen. Vuoroasumisessa lapsi viettää molempien vanhempien luona yhtä paljon aikaa, vaihtoväli on tyypillisesti pienemmillä lapsilla viikko, isommilla lapsilla kaksi, jopa kolme viikkoa. Oikeusministeriön työryhmä on määritellyt vuoroasumiseksi tapaukset, joissa lapsi asuu vähintään 40 % ajastaan vanhemman luona.

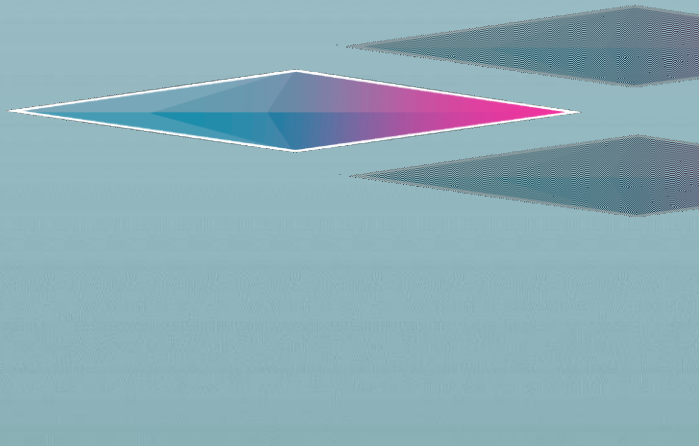
Viikonloppuasuminen. Perinteisessä yhteishuoltajuuden viikonloppuasumisessa lapsi viettää etävanhemmallaan tyypillisesti kaksi viikonloppua kuukaudessa.

Benchmarking

Benchmarking -vaiheessa tutkin lastentarvikkeita, lähinnä laukkuja, joiden tarkoituksena on selkeästi myös tuottaa iloa käyttäjilleen, tutkin myös historiallisia ratkaisuja, lähinnä matka-arkkuja, joissa käytettyjä ratkaisuja toistin ja sovelsin myös omassa työssäni.

Materiaaliratkaisujani varten kävin läpi puisia säilytystarvike- ja laukkuratkaisuja, joissa on hyödynnetty materiaalina vaneria.

Sivusto- ja applikaatiosuunnittelua varten tutustuin perhe-elämän organisointiin keskittyviin ratkaisuihin.

Palvelumuotoilu

Tuotemuotoilu

Käyttöliittymäsuunnittelu

Palvelumuotoilun menetelmät

Menetelmän valinta

Palvelumuotoilun menetelmiä on lukuisia, mutta kaikille niille on yhteistä yhteiskehittäminen ja useimmat niistä pohjaavat tuplatimanttimaliin.

Yhteiskehittäminen

Yhteiskehittämisellä tarkoitetaan ihmisten välistä tavoitteellista yhteistyötä, jonka tarkoituksena on ratkaista ongelmia. Yhteiskehittämisessä on oleellista, että kaikki osapuolet ovat tasavertaisina mukana ja kaikkien erilaiset näkökulmat, hyödyt ja osaamiset tulevat näkyväksi. Lopputuloksena syntyy palveluita tai tuotteita, jotka vastaavat paremmin käyttäjien tarpeita. (eoppiva, Palvelumuotoilun perusteet). Opinnäytetyöni yhteiskehittämisessä oli mukana kaksi kohderyhmään kuuluvaa vanhempaa ja heidän lapsensa.

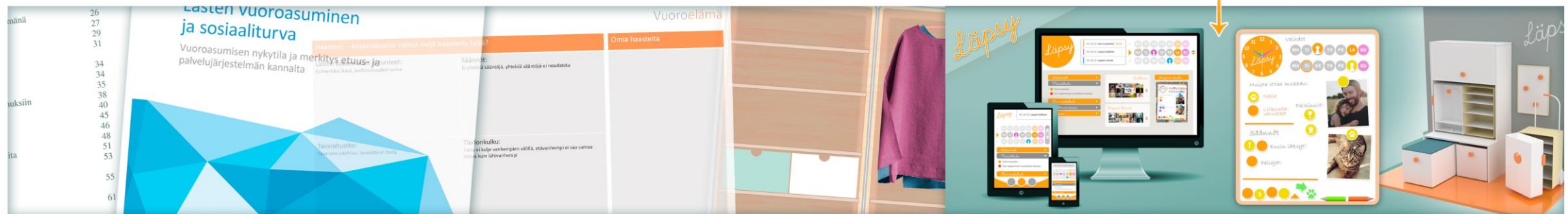
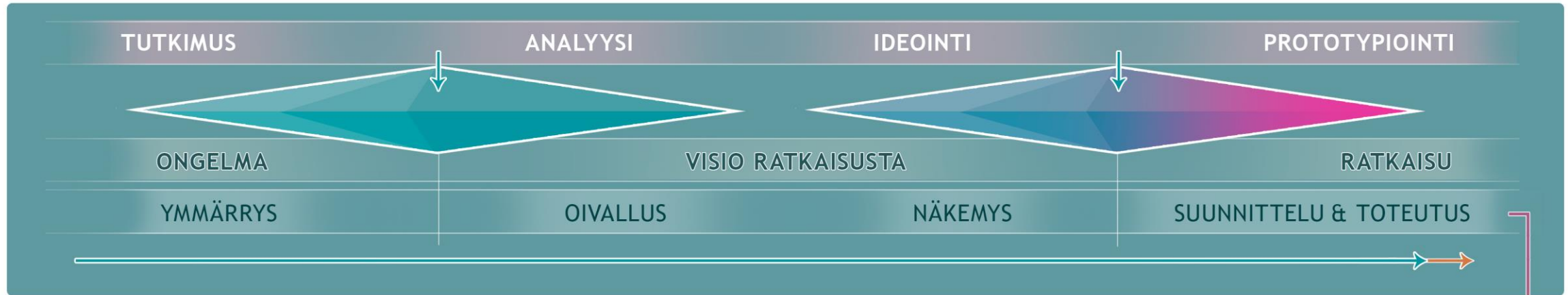
The Double Diamond Process

Tuplatimanttimali

Opinnäytetyöni palvelumuotoilullinen osio pohjautuu UK Design Councilin kehittämään Double Diamond Process –menetelmään, jossa ensimmäinen timantti muodostuu ratkaistavan ongelman ymmärtämisestä ja toinen ratkaisun kehittämisestä.

Palvelumuotoiluprosessi (Double Diamond Process, UK Design Council)

Ongelman **määrittäsvaiheessa** keräsin ja tutkin vuoroasumista käsittelevää tietoa ja haastattelin alustavasti kohderyhmän edustajia. Tämän tiedon pohjalta sain määritettyä neljä haastetta, joihin lähdin hakemaan ratkaisuja.

Ratkaisujen kehittäminen neljään valittuun haasteeseen eteni luonnosten kautta kohti lopullista konseptia tuotemuotoilun ja käyttöliittymäsuunnittelun keinoin.

haastattelut + työpajat

Haastateltavina kohderyhmän edustajina toimivat kaksi vuoroviikkoelämää elävää 30-40 vuotiasta vanhempaa sekä heidän 9-12 vuotiaat lapsensa.

Osallistuneille esiteltiin ensimmäiset versiot ratkaisusta ensimmäisen haastattelun yhteydessä, jolloin he kommentoivat sekä oman elämänsä haasteita, että ratkaisujen ensimmäisiä versioita.

Vuoroelämä

Kyselylomakkeet

Haasteet – koskettavatko valitut neljä haastetta teitä?

<p>Lasten kokemukset ja tunteet: Esimerkiksi ikävä, kodittomuuden tunne</p>	<p>Säännöt: Ei yhteisiä sääntöjä, yhteisiä sääntöjä ei noudateta</p>	<p>Omia haasteita</p>
<p>Tavarahuolto: Tavaroita unohtuu, tavaroita ei löydy</p>	<p>Tiedonkulku: Tieto ei kulje vanhempien välillä, etävanhempi ei saa samaa tietoa kuin lähivanhempi</p>	

Kyselylomakkeet

Haasteet – koskettavatko valitut neljä haastetta teitä?

Lasten kokemukset ja tunteet:

Esimerkiksi ikävä, kodittomuuden tunne

Säännöt:

Ei yhteisiä sääntöjä, yhteisiä sääntöjä ei noudateta

Tavarahuolto:

Tavaroita unohtuu, tavaroita ei löydy

Tiedonkulku:

Tieto ei kulje vanhempien välillä, etävanhempi ei saa samaa tietoa kuin lähivanhempi

Omia haasteita

Kyselylomakkeet

Ratkaisut – miten koit sinulle esitetyt ratkaisuehdotukset

Omia ratkaisuja

Kalusteratkaisut:

Tavarahuolto (laukut, reput):

Tilankäyttö:

Applikaatio / taulu:

Vastaukset - haasteet

Vastauksissa toistui samat seikat, joita alan tutkimuksissa ja tutkielmissa oli jo tullut vastaan: ikävän tunne, yhteisten sääntöjen laatimisen ja noudattamisen vaikeus, tavarahuollon ja tiedonkulun haasteet.

Vastauksista poimittua:

Lasten kokemukset ja tunteet:

"ikävä", "harmitus kodin vaihtamisesta viikoittain", "Pakkaaminen ärsyttää"

Säännöt

Sovittuna säännöt kotiintuloajoista, herkuttelusta ja ruokailuista, "Yhteisistä säännöistä ja rutiineista ei pidetä kiinni", "kodeissa ja mummoloissa eri säännöt"

Tavarahuolto

"tavarat aina väärässä kodissa", "jotain aina unohtuu, pienenä unilelu, nyt laturi", "tavarat aina hukassa, mm. kausivaatteet, laturi, kirjastokortti, sukat, alusvaatteet, koulutarvikkeet", "uusia tavaroita/vaatteita saa olla jatkuvasti hankkimassa" (puuttuvien/hävinneiden tilalle), "tavaroiden etsiminen vie aikaa, pakkaaminen haastavaa, kun ei tiedä mitä toisesta kodista löytyy"

Tiedonkulku

"etävanhempi ei ole aktiivinen tiedon vastaanottaja, lähivanhempi joutuu toimimaan sihteerinä", "lapsi joutuu itse muistamaan asioita, jotka kuuluisivat vanhemmille", "tiedonvälitys lähinnä Whatsappin kautta, raskasta lähivanhemmalle tiedottaa kaikista asioista"

Vastaukset - ratkaisut

Vuoroelämää

Toisessa lomakkeessa haastateltavat kommentoivat luonnostelemiani ratkaisuja. Sekä laukku (matkakaappi), kaluste (kotipesä), applikaatio että muistitaulu koettiin hyödyllisiksi. Tilankäytön ratkaisut jätin lopullisesta opinnäytetyöstä pois. Vastaukset antoivat vahvistusta ajatuksilleni, varsinaista kritiikkiä ei niissä esitetty. Myöhemmän vaiheen työpajoissa ja keskusteluissa vertaisryhmä antoi palautetta yksityiskohdista ja toivoi muutoksia mm. kotipesän muotokieleen ja väriytykseen.

Vastauksista poimittua:

Kaluste:

"selkeä, hyvä, käytännöllinen", "oltava molemmissa kodeissa",

Tavarahuolto (laukku/arkku)

"toimiva, siisti ratkaisu", "ei pussukoita ja nyssäköitä enää", "muistutus tärkeistä tavaroista", "matka-arkku loistava kaaoksen hallinnassa", "kun kaikelle on oma paikkansa, on helppo tarkistaa, että kaikki oleellinen on pakattuna"

Tilankäyttö

"tilan muuntuvuus plussaa", "lapsen huonetta voisi käyttää harraste-/työhuoneena"

Applikaatio, taulu

"tieto kaikkien saatavilla", "lapsen helppo seurata missä mennään, mitä tehdään, koska vaihdetaan", "helpottaa ennakointia ja suunnittelua", "idea on loistava tiedon välittämiseen kodista toiseen", "taulun avulla pieni lapsi pysyy kartalla", "hyvä viestiä "tarpeita", mitä tarvitsee ensi kerralla pakata mukaan", "taulun tekeminen ja siihen kirjoittaminen voi olla leikkisä ja mukava puuha yhdessä vanhemman kanssa"

Palvelumuotoilu - haasteet

Tutkimusmateriaalin ja henkilöhaastattelujen pohjalta valikoitui kehitettäväksi haasteiksi neljä kohtaa:

Lasten kokemukset ja tunteet: Esimerkiksi ikävä, kodittomuuden tunne

Säännöt: Ei yhteisiä sääntöjä, yhteisiä sääntöjä ei noudateta

Tavarahuolto: Tavaroida unohtuu, tavaroita ei löydy

Tiedonkulku: Tieto ei kulje vanhempien välillä, etävanhempi ei saa samaa tietoa kuin lähivanhempi

Muotoilututkielma

Opinnäytetyöni on muotoilututkielma, jossa muotoiluprosessin lopputuloksena on tuoteperheen konsepti. Rajasin aiheen tietoisesti hyvin laajaksi. Oli tietoinen valinta lähteä hakemaan ratkaisuja kaikkiin neljään haasteeseen, vaikka samalla en pystyisi syventymään mihinkään tiettyyn ratkaisuun, tuotteeseen tai muotoilun osa-alueeseen.

Tuotemuotoilu

Opinnäytetyöni ratkaisuihin matkakaappi ja kotipesä edustavat tuotemuotoilun osa-alueita ja olen niitä suunnitellut tuotemuotoilun periaatteiden mukaisesti.

Vaikka kyseisten ratkaisuiden tuotteistamista tai valmistusteknisiä yksityiskohtia ei opinnäytetyössäni juurikaan käsitellä, olen läpi koko prosessin pyrkinyt pitämään suunnittelutyön realistisena ja toteutuskelpoisena.

Käyttöliittymäsuunnittelu

Päädyin digitaalisissa ratkaisuissa suunnittelemaan erilliset työpöytä- ja mobiiliversiot, jotka hyödyntävät kuitenkin laajasti samoja elementtejä. Päätelaittekohtainen versiointi optimoi käyttökokemuksen, tietokoneella käytössä suuremman näytön hyödyt ja mobiiliversio on optimoitu päätelaitteen ominaisuudet ja käyttötilanteet huomioiden.

Molemmat versiot hyödyntävät kuitenkin osittain samoja elementtejä ja toiminnallisuuksia, jolloin siirtyminen versiosta toiseen on sujuvaa ja ongelmattonta.

RATKAISUT

Ensimmäiset versiot

Minulle tyypillinen tapa on luonnostella aluksi kynällä ja paperilla, mutta tämän työn yhteydessä siirryin nopeasti digitaaliseen työskentelyyn.

Matkakaapin ja kotipesä-kaapin ensimmäisen version tein Adobe Photoshopilla, mutta vaihdoin pian 3D-työskentelyyn Rhinoceroksella, jolla tein kaikki työn mallinnukset.

Joissain visualisoinneissa jatkotyöstin Rhinoceroksessa tuotettua kuvaa vielä Photoshopissa.

TUOTTEIDEN LOPULLISET VERSIOT

Läpsy. Nimi *Läpsy* tuli sanonnasta ”läpsystä vaihto”, jota käytetään kuvaamaan hektistä elämää, jossa henkilöt ja tilanteet vaihtuvat hetkessä. Sen piti olla vain hauska työnimi, joka korvaantuu oikealla tuotenimellä projektin edetessä. Mutta nimi jäikin elämään ja sille syntyi uusia merkityksiä. Englanninkielisen suussa se saattaa vääntyä muotoon *lapsi ja kierrokset (laps) ja syli (lap) kuuluvat myös aihepiiriin.*

MATKAKAAPPI & KOTIPESÄ

Opinnäytetyön ja Läpsy-tuoteperheen tavarahuollon ratkaisut koostuvat matkakaapista ja matkakaapin kotipesänä toimivasta säilytyskalusteesta.

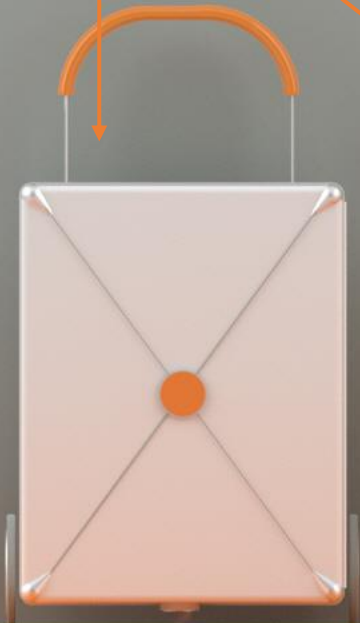

MATKAKAAPPI + KOTIPESÄ

Vuoroelämää

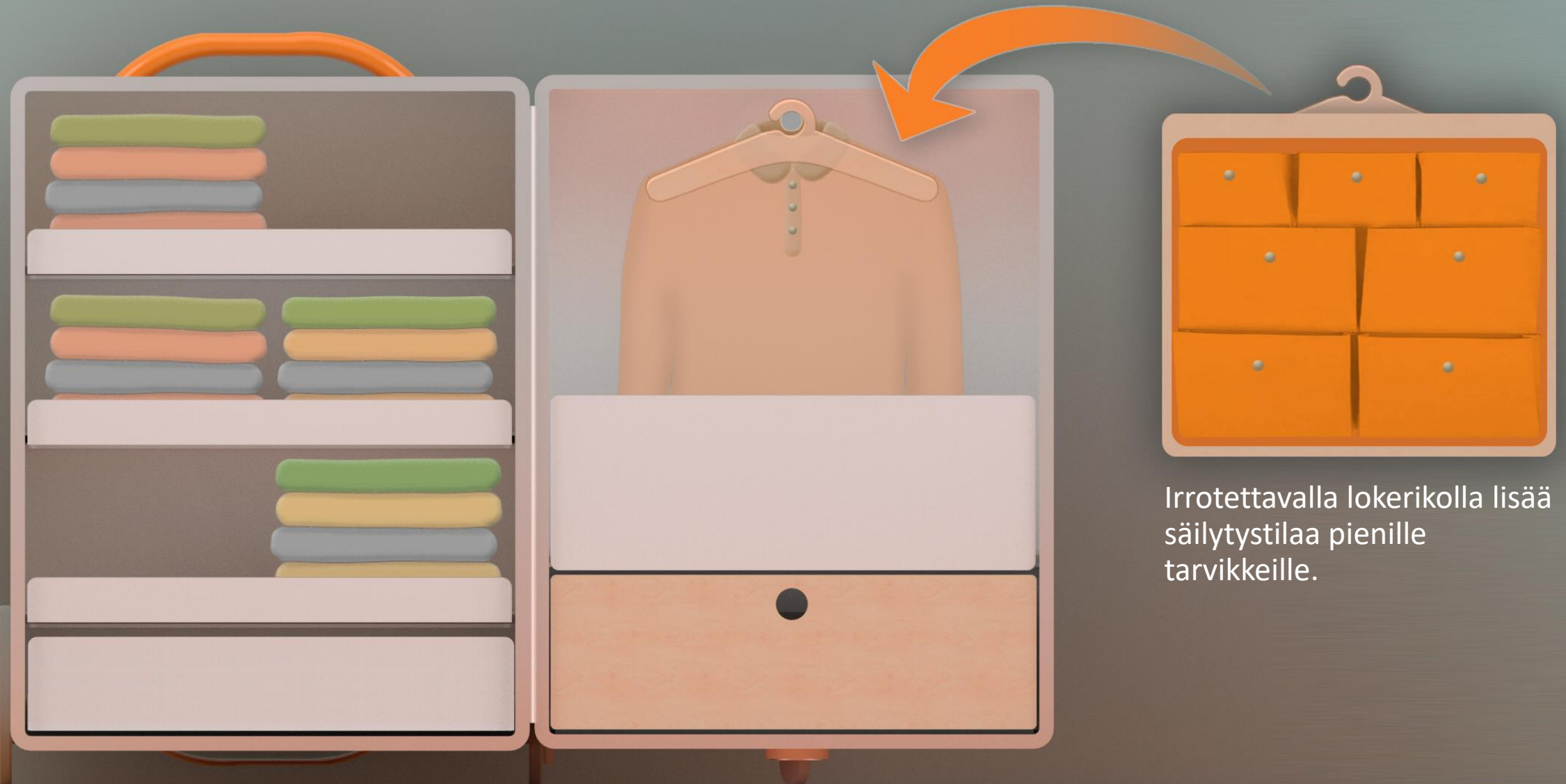
Matkakaappi on moderni versio klassisesta matka-arkusta. Se soveltuu isomman lapsen vuoroviikko-laukuksi tai aikuiselle, joka satunnaisesti viettää viikon opiskelupaikkakunnalla. Matkakaapin hyllyjen vuoksi tavaroita ei tarvitse siirtää kaappiin. Varustettu henkareilla.

Matkakaapin kotipesä. Yläkaapissa ja alaosan laatikoissa säilytetään pysyvät, molemmista kodeista löytyvät vaatteet ja varusteet. Rulosäleikkö siistii kaapin yleisilmeen.

MATKAKAAPPI

Vuoroelämää

Irrotettavalla lokerikolla lisää säilytystilaa pienille tarvikkeille.

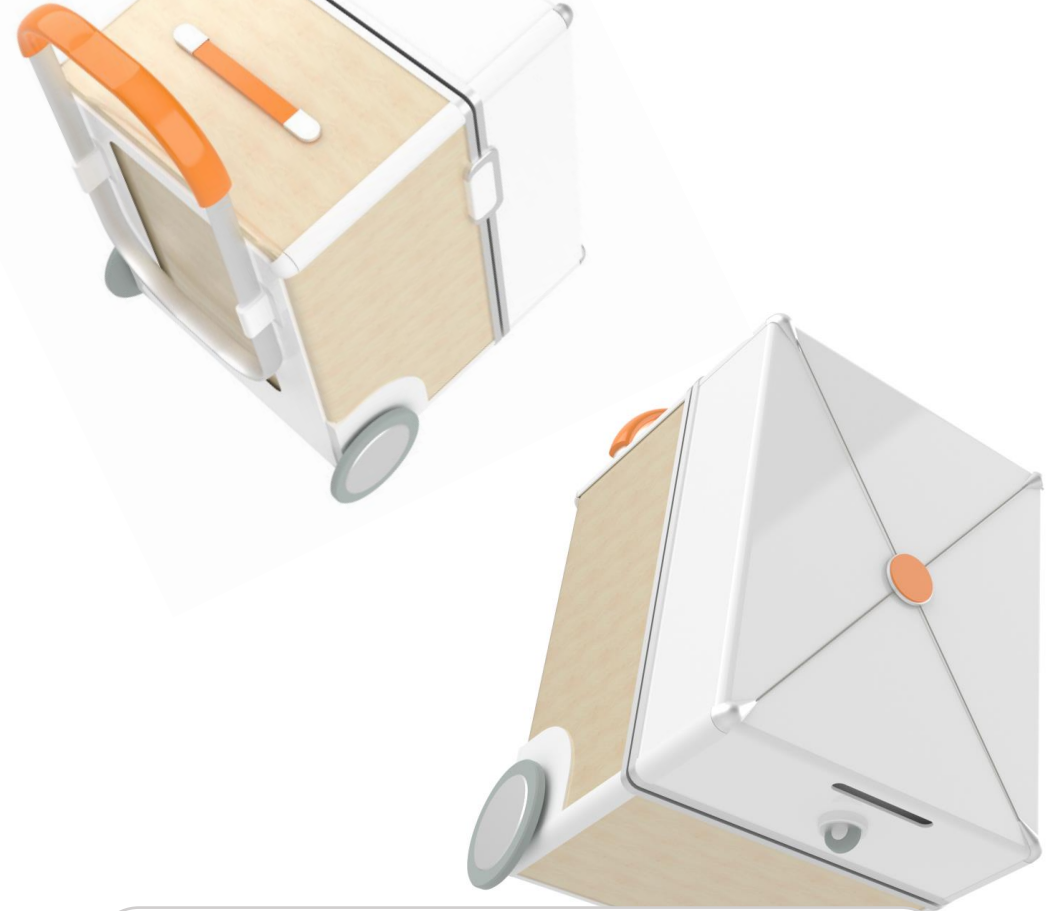
MATKAKAAPPI

- liikuteltavuus

Matkakaappi voidaan varustaa valinnaisilla porrasnousupyörillä.

Vuoroelämää

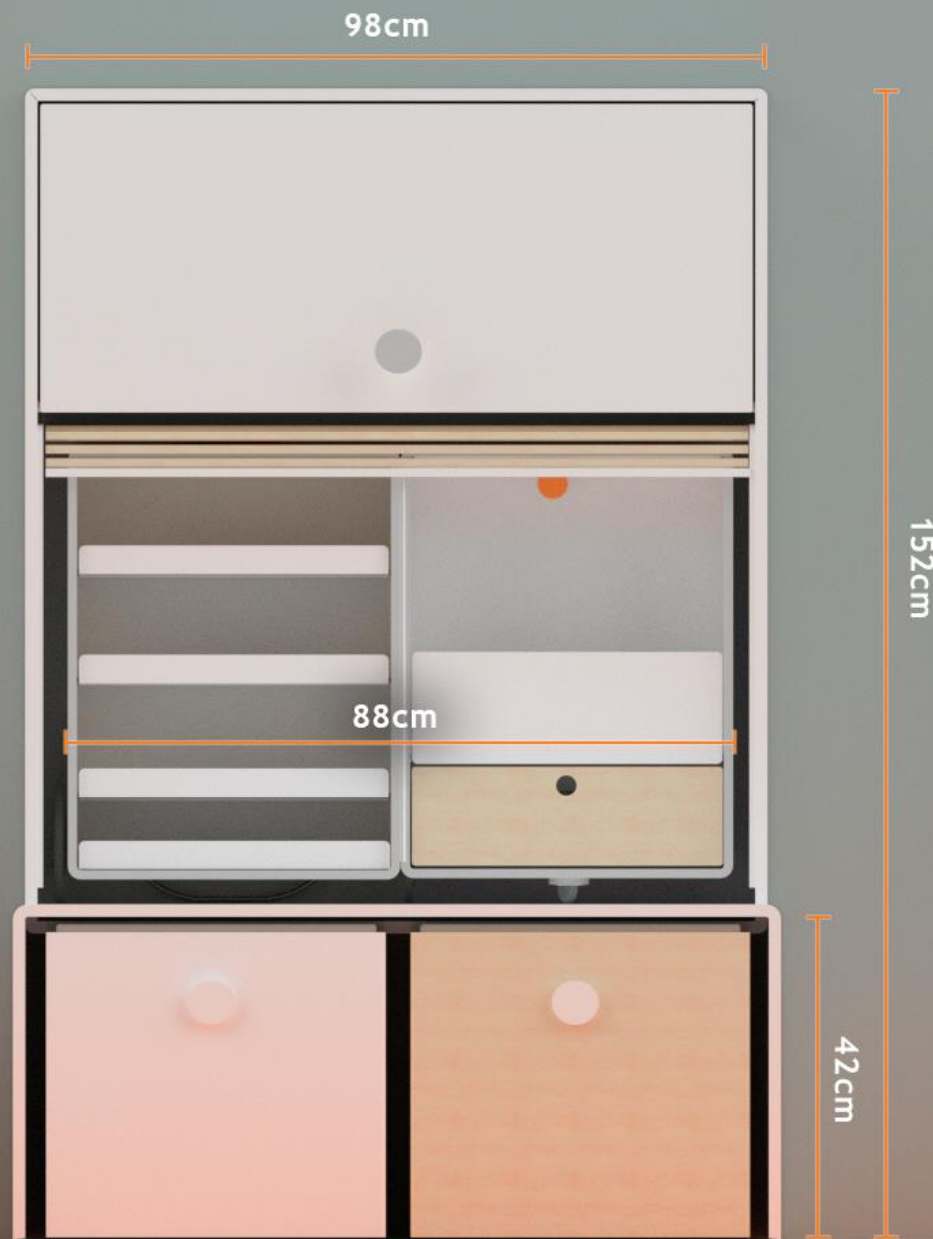
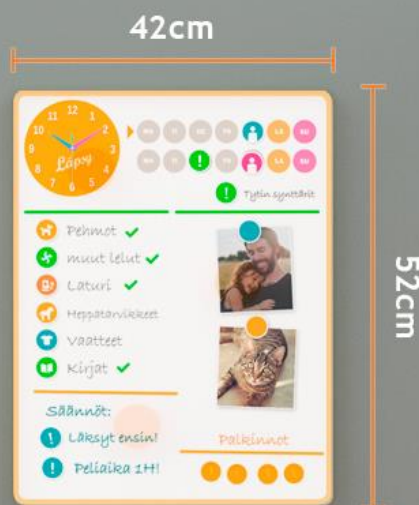
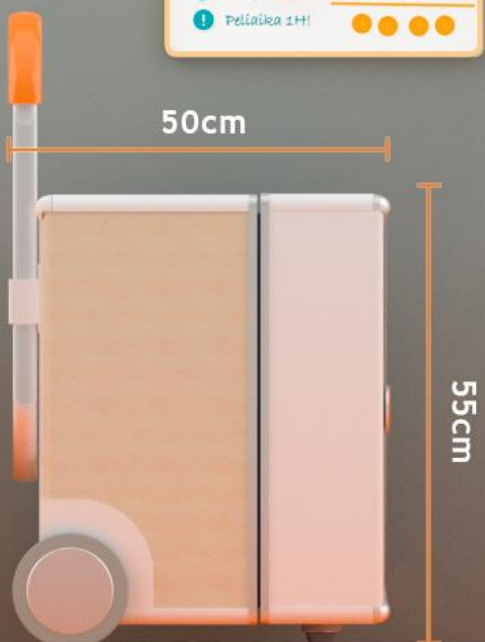
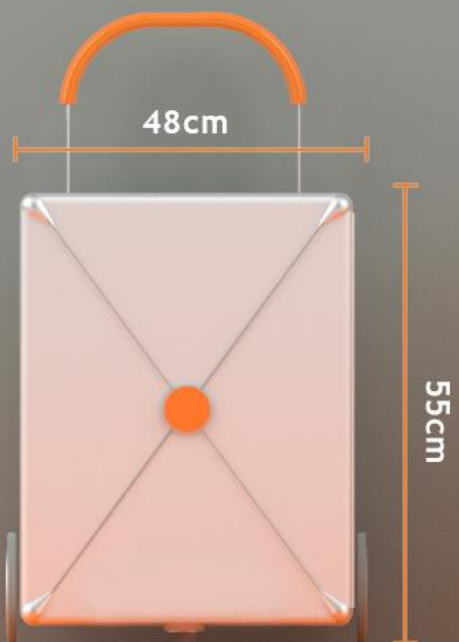
Matkakaapin päällä on kahva nostelua varten ja pohjassa oleva aukko helpottaa kaapin kantamista kahdestaan.

MATKAKAAPPI

Vuoroelämää

Mitat

Matkakaappi on mitoitettu Finnairin standardimatkalaukun maksimimittoihin sopivaksi. ulkomitat, pituus + leveys + korkeus: enintään 158 cm

MATKAKAAPPI - rakenne

Vuoroelämää

Muotoon leikatun kappaleen (vaneri/muovi) päät taivutetaan (Kuva 1 ja 2). Kulma 90 astetta, taivutussäde 25mm.

Taivutetut osat sidotaan alumiiniprofiilikappaleilla (Kuva 3)

Muotoon taivutettu profiili lukitsee kappaleen muodon (Kuva 4)

Kulmapalat kiinnittyvät lyhyiden profiilien päihin (kuva 5)

DIGITAALISET RATKAISUT

APPLIKAATIO & WWW-sivusto

WWW-sivusto ja mobiililaitteille tarkoitettu applikaatio pyrkivät vastaamaan vuoroelämän haasteisiin.

Kalenteri ja viestintäominaisuudet edesauttavat aikataulutusta, tiedonkulkua ja yhteydenpitoa, kuvat molemmista koodista auttavat ikävän yllättäessä.

Niistä löytyvät yhdessä sovitut säännöt, listat auttavat muistamisessa, esim. pakkaaminen helpottuu, kun muistettavat vaatteet ja tarvikkeet ovat listattuna selkeästi.

Vuoroelämää

WWW-SIVUSTO

[Sivuston prototyyppi \(Adobe XD\)](#)

Vuoroelämää

Applikaatio - tabletti (1280x768 px)

Mobiilinäkymä - puhelin (428x926 px)

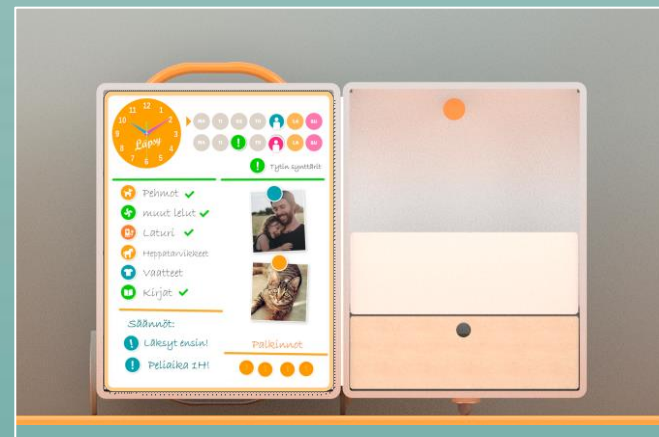
[Applikaation prototyyppi \(Adobe XD\)\)](#)

MUISTITAULU

Muistitaulu pienimmille lapsille. Tauluun voi piirtää tussilla ja esittää asioita magneettinappuloilla.

Muistitauluun voi merkitä:

- Tärkeimmät kalenteritapahtumat, kuten vaihtopäivät ja kavereiden synttärät.
- Muistilistan esim. pakkaamisen avuksi
- Säännöt ja palkinnot

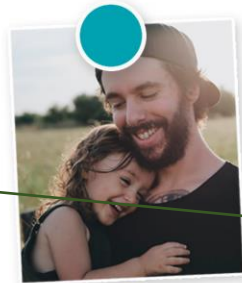

Muistitaulu on mitoitettu kulkemaan mukana laukussa, samalla se estää tavaroiden tippumisen hyllyiltä.

! Tytin synttärät

- 🐕 Pehmot ✓
- 🌀 muut lelut ✓
- 📁 Laturi ✓
- 🐎 Heppatanvikeet
- 👕 Vaatteet
- 📖 Kirjat ✓

Säännöt:

- ! Läksyt ensin!
- ! Peliäika 1H!

Palkinnot

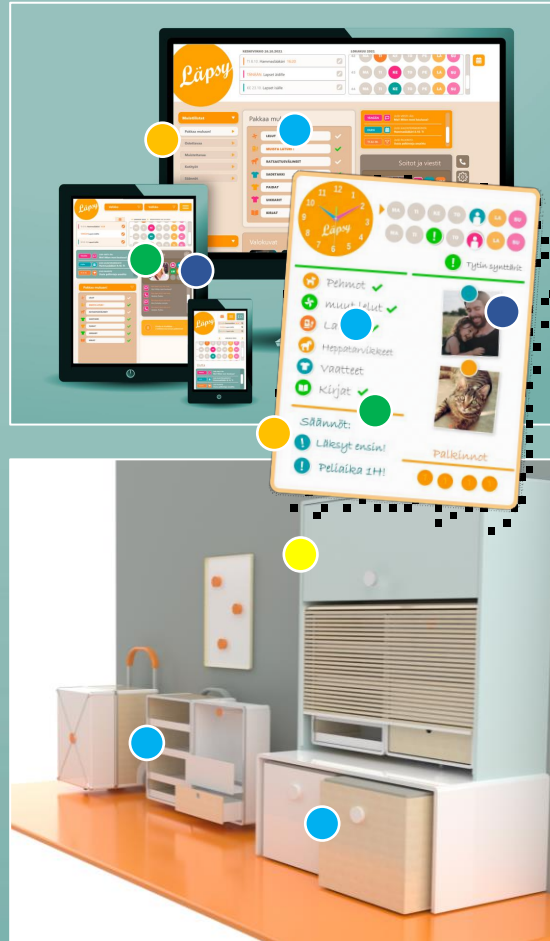
LOPPUTULOS/KOKONAISUUS

Vuoroelämää

Miten suunnittelemani ratkaisut vastaavat määritettyihin haasteisiin?

Haasteet

- tunteet: ikävän tunne, kodittomuuden tunne
- Kahden kodin yhteiset säännöt
- Tavarahuolto
- Tiedonkulku

Ratkaisut

- Applikaation ja taulun kuvat toisesta kodista ja applikaation luoma yhteys toiseen kotiin pyrkivät vastaamaan ikävän tunteeseen
- kotipesä kodittomuuden tunteeseen
- Kahden kodin yhteiset säännöt ovat aina nähtävillä applikaatiossa
- Laukku ja kotipesä, joissa on selkeät paikat tavaroille, sekä applikaation muistilistat helpottavat tavarahuoltoon liittyviä haasteita
- Tiedonkulku: mukana kulkeva muistitaulu sekä applikaatio auttavat tiedonkulussa kahden kodin välillä

Juha Lehtinen

Lopuksi

Vuoroelämää

- Halusin valita aiheen, jonka tunsin tärkeäksi ja jossa pystyn aidosti löytämään ratkaisuja olemassa oleviin haasteisiin. Olen itse elänyt vanhempana tätä elämää, lapseni ovat liikkuneet vuosia kahden kodin välillä. Paitsi, että toimin opinnäytetyöni tekijänä ja muotoilijana, toimin myös kokemusasiantuntijana ja minulle työ on myös oman elämäni muotoilua.
- Läpikäymäni tutkimukset vahvistivat olettamuksiani, ja auttoivat valitsemaan ja rajaamaan opinnäytetyön haasteet. Sosiaalialan Pro Gradu –tutkielmat osoittautuivat erityisen hyödyllisiksi taustatietoa etsiessäni.
- Työni pohjalla on tutkittua tietoa, jota poimin ja osittain itse analysoin työni pohjaksi. Hyödynsin myös omakohtaista tietoa ja kokemusta, sekä keräsin uutta tietoa haastattelujen ja työpajojen avulla.
- Markkinoilla ei ole lainkaan ratkaisuja vuoroelämän haasteisiin. Ehkä ero ja eron jälkeinen elämä eivät ole aiheita, joihin yritykset haluavat tulla liitetyiksi?
- Työni valmistuttua tunnen onnistuneeni suunnittelemaan ratkaisuja määrittelyvaiheessa rajaamiini haasteisiin. Opinnäytetyöni ja sen sisältämä tuoteperheen konsepti näyttää, että myös eroperheen arkeen on mahdollista suunnitella arkea helpottavia ratkaisuja.
- Työni ei sisällä varsinaista tuotteistamista, mutta toivon työni jäävän elämään jossain muodossa, esimerkiksi niin, että jokin yritys ottaa konseptin tuotteiden jatkokehityksen ja tuotteistamisen hoitaakseen.
- Raportointi
- Opinnäytetyöni luetettavuus perustuu tutkitun tiedon käyttöön määrittelyvaiheessa. Eettiseltä kannalta merkittävää oli lasten mukana olo ko. vaiheessa ja heihin liittyvän tiedon käsittely ja tutkittavien anonymiteetin turvaaminen.

Juha Lehtinen

Lähteet

ANU HUKKA 2015: Kahden kodin lapset - Vanhempien kokemuksia vuoroviikkoasumisen eduista ja haasteista. Sosiaalityön pro gradu -tutkielma.

Miettinen, Anneli; Hakovirta, Mia; Saarikallio-Torp, Miia; Haapanen, Mari; Kurki, Paula; Kalliomaa-Puha, Laura; Sihvonen, Ella; Heinonen, Hanna-Mari; Kivistö, Netta 2020: Lasten vuoroasuminen ja sosiaaliturva : Vuoroasumisen nykytila ja merkitys etuus- ja palvelujärjestelmän kannalta. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2020:51.

Pulliainen, Tanja 2017: Vuoroasuminen, Vanhempien ajatuksia vuoroasumisen valinnasta ja sen sujumisesta. Sosiaalityön pro gradu -tutkielma.

Suvi Pirskanen ja Jenni Telkkä 2020: Varhaiskasvatuksen työntekijöiden kokemuksia lasten vuoroasumisesta. Sosiaali- ja terveysalan opinnäytetyö, LAB-ammattikorkeakoulu.

Petri Kolmonen 2019, kirjoitus lastenoikeudet.fi –sivustolla.

Leonard, N. & Ambrose, G. 2012. Design Research: investigation for successful creative solutions. Basic Graphic Design 02. London: Bloomsbury.

KOKKONEN, V. et al. 2005 Visioiva tuotekonseptointi: työkalu tutkimus- ja kehitystoiminnan ohjaamiseen. Hollola. Teknologiateollisuus ry.

STICDORN, M. & SCHNEIDER, J. (ed.) 2010. This is Service Design Thinking. Basics - Tools - Cases. Amsterdam: BIS Publishers.